

PŁYTKA WYOBRAŹNIA TO KALECTWO

RAMOWY SCENARIUSZ ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

**Temat przeznaczony jest do realizacji
w klasach I-III gimnazjum**

Autor: Danuta Gorajewska

Recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Giryński (APS), Konrad Kurek (WOPR), Renata Rojtek (Straż Miejska)

Opracowanie graficzne: Monika Duliasz

Przygotowanie do druku: Tomasz Płatek

Partnerzy:

Urząd Miasta
Stołecznego Warszawy

Wydawca:

www.integracja.org

Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji
ul. Dzielna 1, 00-162 Warszawa,
tel. 022 635 13 30, faks 022 635 11 82,
e-mail: integracja@integracja.org,
www.integracja.org

Wydanie II, poprawione

Warszawa 2006

© Copyright by Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

ISBN 83-89681-09-9

EAN 9788389681096

Szanowni Państwo, Drodzy Nauczyciele!

Nie ukrywam, że prawdopodobnie nie namawiałbym Państwa do przeprowadzenia takiej lekcji, gdyby nie moja osobista tragedia. Była ona skutkiem braku wyobraźni i lekkomyślności. Takiej tragedii doświadcza kilkaset młodych osób każdego lata, kiedy w czasie wakacji, uwalniając się spod opieki rodziców czy opiekunów, stają się panami własnego losu. Jak pokazują ich historie, konsekwencje młodzieńczej nieodpowiedzialności przeradzają się niejednokrotnie w dramaty na resztę życia.

Kiedy miałem 16 lat, w czasie wakacji skoczyłem „na główkę” do płytkiej rzeki. Od tamtego wydarzenia, tj. od ponad 20. lat jestem całkowicie sparaliżowany i poruszam się tylko na wózku inwalidzkim. Jeden bezmyślny skok do wody na kilka lat wyłączył mnie całkowicie z normalnego życia. Wózek inwalidzki dla mnie, młodego chłopaka oznaczał wyrok. Byłem dobrze zapowiadającym się koszykarzem. Chodziłem do ciekawej szkoły. Miałem mnóstwo przyjaciół. I w jednej chwili wszystko to straciłem. Stałem się osobą uzależnioną od innych, a przechodząc bolesną, wielomiesięczną rehabilitację utraciłem kontakt z kolegami. Na zawsze musiałem rozstać się z koszykówką. Zacząłem od nowa uczyć się żyć.

Wiem, że gdyby ktoś w szkole wspomniał o dramatycznych konsekwencjach skoków do wody, to dałby mi choć cień szansy na uniknięcie tragedii. Dlatego pragnę zachęcić Państwa do przeprowadzenia z młodzieżą zajęć lekcyjnych, na które opracowaliśmy skrypt i materiał filmowy – zawierające ostrzeżenie skierowane do młodych ludzi, że zdrowie i sprawność można stracić w jednej chwili, np. skacząc do płytkiej wody w jeziorach i rzekach.

Chciałbym zaprosić Państwa do działań prowadzonych od kilku lat przez Integrację w ramach kampanii społecznej „Płytką wyobraźnia to kalectwo”, zmierzającej do zwiększenia świadomości o konsekwencjach lekkomyślnych skoków do wody. Dziękuję jednocześnie za to, że stajecie się orędownikami działań, które mogą zaoszczędzić młodym ludziom doświadczenia ciężkiej niepełnosprawności, a razem z nią, bólu, płaczu, samotności i dramatu całej rodziny.

Serdecznie pozdrawiam,

Piotr Pawłowski
Prezes Stowarzyszenia
Przyjaciół Integracji

RAMOWY SCENARIUSZ ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH PŁYTKA WYOBRAŹNIA TO KALECTWO

Scenariusz należy traktować jedynie jako wskazówkę do zredagowania ostatecznej wersji konspektu zajęć edukacyjnych opartych na materiale filmowym i dostosowanych do warunków lokalnych, w jakich odbędzie się lekcja.

Temat – zakres tematyczny zajęć: Płytką wyobraźnia to kalectwo.
Ujęcie podmiotowe: Każdy mój skok do wody może być niebezpieczny. Nie jestem człowiekiem niezniszczalnym.

Temat przeznaczony jest do realizacji w klasach I-III gimnazjum. W każdej z tych klas należy dostosować cele i treść do etapu rozwojowego uczniów oraz warunków lokalnych, w jakich odbędzie się lekcja. Realizatorami zajęć powinni być przede wszystkim nauczyciele wychowawcy.

Cele ogólne – intencje nauczyciela:

- uświadomienie uczniom związku między skokiem do wody a niepełnosprawnością,
- zapoznanie uczniów ze znaczeniem haseł „płytką wyobraźnia to kalectwo” i „czarny punkt”,
- przypomnienie uczniom zasad bezpieczeństwa nad wodą,
- kształtowanie nawyku dbania o bezpieczeństwo swoje i innych podczas pobytu nad wodą,
- motywowanie uczniów do unikania okoliczności sprzyjających zachowaniom ryzykownym nad wodą,
- poszerzenie wiedzy uczniów na temat miejsc niebezpiecznych dla oddania skoku do wody,
- poszerzenie wiedzy uczniów na temat sytuacji sprzyjających nieszczęśliwym skokom do wody,
- uwrażliwienie uczniów na obowiązki niesienia pomocy ofiarom wypadku, w tym także brawurowych skoków do wody,
- wskazanie miejsc, do których należy zgłosić nieszczęśliwy wypadek nad wodą,
- zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami pomocy ofiarom wypadku, jakim stał się skok do wody,
- zwrócenie uwagi na konieczność wspierania w powrocie do aktywnego życia młodych ludzi, którzy stali się niepełnosprawni po oddaniu nieszczęśliwego skoku do wody,
- przybliżenie uczniom znaków i flag zakazujących kąpieli oraz skoków do wody, a także informujących o miejscach szczególnej koncentracji wypadków,
- zachęcenie uczniów do promowania bezpiecznego wypoczynku nad wodą.

Cele operacyjne – osiągnięcia ucznia:

- dostrzega związek między skokiem do wody a niepełnosprawnością,
- umie wytłumaczyć hasła „płytką wyobraźnia to kalectwo” i „czarny punkt”,
- zna podstawowe zasady bezpieczeństwa nad wodą,
- dostrzega konieczność dbania o bezpieczeństwo swoje i innych podczas pobytu nad wodą,
- umie dokonać samodzielnej interpretacji przyczyn i skutków brawurowego zachowania nad wodą,
- potrafi scharakteryzować miejsce niebezpieczne dla oddania skoku do wody,
- potrafi opisać sytuacje sprzyjające nieszczęśliwym skokom do wody,
- dostrzega obowiązek niesienia pomocy ofiarom wypadku, w tym także brawurowych skoków do wody,
- umie wskazać miejsca, gdzie należy zgłosić nieszczęśliwy wypadek nad wodą,
- zna podstawowe zasady niesienia pomocy ofiarom nieszczęśliwego skoku do wody,
- dostrzega konieczność wspierania w powrocie do aktywnego życia młodych ludzi, którzy stali się niepełnosprawni po oddaniu nieszczęśliwego skoku do wody,
- rozpoznaje znaki i flagi zakazujące kąpeli oraz skoków do wody, a także te informujące o miejscach szczególnej koncentracji wypadków,
- potrafi wskazać powody, dla których powinniśmy zapobiegać zachowaniom ryzykownym nad wodą.

Czas realizacji zajęć

1 godzina lekcyjna

Organizacja i przebieg zajęć

Istotą zajęć nie jest opanowanie przez uczniów teoretycznych zagadnień związanych z niepełnosprawnością, będącą konsekwencją skoku do wody, lecz zwrócenia uwagi na istnienie związku między brawurowym zachowaniem nad wodą a utratą sprawności fizycznej. Kolejnym aspektem zajęć jest kształtowanie u uczniów nawyku dbania o bezpieczeństwo swoje i innych podczas pobytu nad wodą. Powinno to stanowić punkt wyjścia do uwrażliwienia uczniów na konieczność przewidywania skutków skoku do wody oraz zapobiegania zachowaniom, które mogłyby stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia. Ważne jest także podkreślenie obowiązku niesienia pomocy ofiarom wypadku. Akcent należy położyć zarówno na zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami pomocy ofiarom wypadku, jak i na konieczność wspierania w powrocie do aktywnego życia młodych ludzi, którzy stali się niepełnosprawni po oddaniu nieszczęśliwego skoku do wody.

Materiał zawarty w scenariuszu z powodzeniem może zostać wykorzystany do opracowania kilku jednostek lekcyjnych.

Wprowadzenie

1. Nauczyciel rozpoczyna lekcję od zaprezentowania uczniom tekstu reklamy radiowej:

Wyobraź sobie, że jesteś nad brzegiem rzeki. Słońce, trawa, upalne lato. Wyobraź sobie, że stoisz na końcu pomostu. Wyobraź sobie chłodną wodę. Wybijasz się i skaczesz. Wyobraź sobie, że walisz głową w dno i łamiesz kręgosłup. Wyobraź sobie, że resztę życia spędzasz na wózku. Potrafisz to sobie wyobrazić?

Po wysłuchaniu wrażeń uczniów, nauczyciel zachęca wszystkich, by zamknęli oczy i w skupieniu wysłuchali polecenia:

Wyobraź sobie, że w jednej chwili historia twojego życia całkowicie się zmienia. Masz sparaliżowane ciało. Siedzisz na wózku. Jest to stan, który dostajesz w prezencie od losu. Nikt nie pyta się ciebie o zgodę. Już wiesz, że nie wstaniesz z wózka do końca życia. Starzy koledzy odeszli, a nowo poznani ludzie unikają kontaktu z tobą, bo jesteś inny. Czy masz świadomość, co w praktyce oznacza spędzenie całego życia w tej nowej dla ciebie rzeczywistości?

Nauczyciel prosi, by uczniowie otworzyli oczy i, nie dzieląc się tą informacją z nikim, zapisali na rozdawanych przez niego kartkach po stronie:

- lewej – co mogliby czuć, gdyby z dnia na dzień stali się osobą na wózku,
- prawej – na czyją pomoc i wsparcie liczyliby najbardziej, żyjąc w tej nowej dla siebie sytuacji.

Wypełnione karty pracy uczniowie odkładają na brzeg ławki.

2. Następnie nauczyciel wiesza na tablicy plakat. Jednocześnie proponuje uczniom, by odczytali znajdujące się na nim zaszyfrowane hasło wstawiając nad każdą z cyfr odpowiednią literę, analogicznie do zapisanego słowa temat. W ramach ułatwienia zadania można wpisać do hasła kilka liter (jak poniżej).

TEMAT:

836280

Ł _ _ _ _ _ Y _ _ _ _ _ Ź _ _ _ _ _ K _ _ _ _ _ O
7 5 9 8 5 2 0 9 9 6 2 7 2 9 6 4 2 0 8 6 0 5 2 5 3 2 8 9 6

1	2 ABC	3 DEF
4 GHI	5 JKL	6 MNO
7 PQRS	8 TUV	9 WXYZ
	0 _ :	

Uczeń, który najszybciej poda prawidłowe rozwiązanie, zapisuje je na tablicy. Nauczyciel prosi, by uczniowie wyjaśnili, jak rozumieją odczytane zdanie

PLYTKA WYOBRAŻNIA TO KALECTWO.

Kieruje dyskusją tak, by jej wnioskiem uczynić hasło:

**BRAK ZDOLNOŚCI PRZEWIDYWANIA
SKUTKÓW SKOKU DO WODY
GROZI NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ.**

3. Nauczyciel formułuje temat zajęć i wyjaśnia cel lekcji.

4. Nauczyciel proponuje uczniom obejrzenie filmu nawiązującego do tematu lekcji, wspólne obejrzenie filmu „Po skoku”.

5. Po emisji nauczyciel prowokuje dyskusję na temat filmu. Pyta o emocje, jakie zostały wywołane podczas projekcji. Krótco przypomina poszczególne sekwencje filmu podkreślając podstawowe kwestie. Moderuje dyskusję np. w taki sposób: Co łączy bohaterów filmu? Co jest przyczyną ich niepełnosprawności? Czy każdy skok do wody może być niebezpieczny? Czy to oznacza, że powinniśmy całkowicie zakazać skoków do wody? Podsumowaniem tych rozważań powinny stać się hasła:

**Każdy skok do wody może stać się
przyczyną niepełnosprawności**

**To może spotkać każdego, nawet jeśli
dobrze pływa i świetnie skacze**

**Po nieudanym skoku można resztę życia
spędzić na wózku inwalidzkim**

**Nie trzeba wprowadzać całkowitego zakazu skoków do wody,
by zapobiegać wynikającej z nich niepełnosprawności**

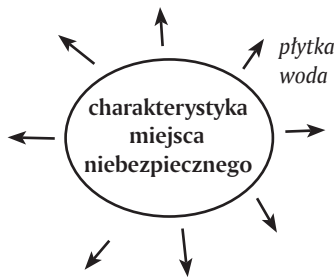
**Należy uczyć oddawania skoków bezpiecznych
np. takich, jak podczas zawodów pływackich**

**Każdy, kto chce skoczyć do wody, musi myśleć jak zawodowiec,
by przewidzieć skutki tego, co może się stać**

6. Nauczyciel prosi uczniów, by zastanowili się nad tym, czy znają miejsca niebezpieczne dla oddania skoku do wody. Wieszka na tablicy arkusz papieru ze schematem. Zadaniem uczniów jest uzupełnienie go. Nauczyciel dba, by nie zabrakło na nim takich miejsc jak: wały, nadbrzeża, pomosty, urwiska, kanały, dzikie i niestrzeżone kąpieliska itp.

Część zasadnicza

7. Nauczyciel pyta uczniów, czy wiedzą, jak się nazywa i oznacza miejsca szczególnej koncentracji wypadków nad wodą lub na drodze. Definiując „czarny punkt” uwrażliwia uczniów na konieczność zachowania **zwiększonej** ostrożności (tak nad wodą, jak i na drodze) w miejscach oznaczonych niniejszymi znakami ostrzegawczymi.
8. Nauczyciel podkreśla, że miejsca niebezpieczne to nie tylko te oznaczone znakiem lub zakazującą kąpiel czerwoną flagą. **Ostrożność należy zachować w każdym miejscu nad wodą. Najlepiej zaś kąpać się i skakać w miejscach, gdzie są ratownicy WOPR.**
9. Nauczyciel wiesza na tablicy arkusz papieru z kolejnym schematem proponując, by uczniowie na podstawie opracowanej listy miejsc niebezpiecznych dla oddania skoku do wody wskazali ich charakterystyczne cechy. Jednocześnie zwraca uwagę, by w wypowiedziach nie zabrakło haseł: woda płytka, mętna, nieznaną oraz taka, w której pływają inni ludzie i istnieje ryzyko, że skoczmy na kogoś, kto przepływa obok, kąpielisko niestrzeżone, zakaz kąpiel, zakaz skoku.
10. Podsumowując oba zadania nauczyciel podkreśla, że basen również może stać się miejscem niebezpiecznym dla oddania skoku. Można bowiem złamać kręgosłup nie tylko sobie, ale i osobie, której nie zauważymy np. skacząc z rozbiegu. Może się także zdarzyć, że ktoś skaczący uderzy w nas i złamie nam kręgosłup. W każdej z wymienionych sytuacji może dojść do urazu rdzenia kręgowego i będącej jego konsekwencją niepełnosprawności.
11. Nauczyciel prosi uczniów, by wskazali sytuacje sprzyjające nieszczęśliwym skokom do wody. W trakcie wykonywania zadania dba o to, by nie zabrakło w wypowiedziach haseł: alkohol, narkotyki, popisywanie się przed kolegami, brawura, przecenianie własnych umiejętności, uleganie namowom, wrzucanie innych do wody wbrew ich woli, kąpiel w miejscach niestrzeżonych, oznaczonych czerwoną flagą, albo znakiem zakazującym kąpiel czy skoku do wody.
12. Nauczyciel podkreśla, że niesienie pomocy ofiarom wypadku jest naszym moralnym i prawnym obowiązkiem. Pyta uczniów, czy wiedzą, jaka jest kolejność podstawowych czynności wykonywanych podczas udzielania pomocy ofiarom nieszczęśliwego skoku do wody? W ramach podpowiedzi proponuje wspólne obejrzenie filmu „Zasady”.
13. Po emisji nauczyciel porządkuje wiedzę uczniów przy pomocy kart pracy. Dzieli uczniów na kilkusobowe grupy, którym wręcza po cztery karty i kopertę z hasłami. Jednocześnie prosi, by każda z grup wybrała z otrzymanych haseł te właściwe i przyporządkowała je tak, by wskazać:
 - poprawną kolejności podstawowych czynności wykonywanych podczas udzielania pomocy ofiarom nieszczęśliwego skoku do wody,

- jak nie powinno udzielać się pomocy ofiarom skoku do wody,
- numery telefonów alarmowych do miejsc, gdzie można zwrócić się o pomoc,
- zasady, jakich należy przestrzegać wzywając pomoc.

Grupa, która jako pierwsza dokona poprawnego dopasowania haseł, wiesza swoje karty pracy na tablicy. Oczekiwane rozwiązanie dla każdej z kart zostało zaprezentowane poniżej:

Kolejność czynności wykonywanych podczas udzielania pomocy

ułożenie na plecach w wodzie
 unieruchomienie głowy
 sprawdzenie objawów życia (jakikolwiek ruch ciała, oddech)
 gdy są objawy życia:
 asekurowanie w wodzie i czekanie na pomoc
 gdy brak objawów życia: wyjęcie na brzeg i rozpoczęcie reanimacji

Pomagając NIE wolno

wyciągać z wody za ręce
 wyciągać z wody za nogi
 brać ofiarę na ręce

Numery telefonów alarmowych

ogólnopolski numer alarmowy 112
 Pogotowie Ratunkowe 999
 WOPR 0601 100 100
 Straż Pożarna 998
 Policja 997

Zasady wzywania pomocy

przedstaw się
 podaj numer telefonu, z którego dzwonisz
 podaj adres miejscowości, w której się znajdujesz
 podaj przybliżony opis miejsca zdarzenia
 opisz stan ofiary wypadku

Nauczyciel zamykając tę część zajęć powinien uwrażliwić uczniów, by podczas udzielania pomocy nie wykonywali gwałtownych ruchów np. przy obracaniu ofiary na plecy. Najpierw trzeba bowiem zadbać o unieruchomienie kręgosłupa tak, by osoba poszkodowana była stabilna. Do zrobienia prowizorycznego kołnierza na szyję można wykorzystać podręczny sprzęt: plecak, bluzę, ręcznik, deskę czy gałęzie.

14. Nauczyciel prosi, by uczniowie przypomnieli sobie, co zapisali po prawej stronie na otrzymanych na początku lekcji kartkach i pamiętając o tym, w swoich grupach, dokończyli zdanie:

Dla osoby niepełnosprawnej ważne jest wsparcie ze strony...

(w odpowiedziach nie powinno zabraknąć: rodziny, przyjaciół, szkoły, lekarzy, Funduszu „Pierwszy Krok”)

Grupa, która jako pierwsza zgłosi zakończenie zadania, zapisuje swoje hasła na tablicy. Przedstawiciele pozostałych grup dodają do listy tylko te odpowiedzi, które jeszcze nie padły.

Nauczyciel wieńczy zadanie stwierdzeniem:

Od pierwszej pomocy zależy życie ofiary wypadku.

Od wskazanych osób, instytucji i organizacji zależy jej samodzielność i godne życie w społeczeństwie.

Podkreśla, że w trudnych chwilach po wypadku nikt nie powinien zostać sam. Najważniejsza w życiu jest przyjaźń i wsparcie drugiego człowieka, dlatego nie powinniśmy odwracać się od innych w potrzebie.

15. Nauczyciel prosi, by uczniowie zerknęli na drugą część zadania z kartki – tę po lewej stronie. Pamiętając o tym, co mogliby czuć, gdyby z dnia na dzień stali się osobą niepełnosprawną, proponuje, wypisać sposoby na pomoc w powrocie do aktywnego życia ofiarom skoku do wody. Każda grupa podaje swoje pomysły do wspólnego plakatu z umieszczonym centralnie napisem

sposoby na powrót do aktywnego życia ofiar skoku do wody

Podsumowanie zajęć

16. Nauczyciel proponuje obejrzenie spotu „Płytk wyobraźnia to kalektwo”. Po jego emisji pyta, czy uczniowie widzieli wcześniej spot lub związany z nim plakat.

17. Nauczyciel wspólnie z uczniami próbuje usystematyzować wszystkie poruszone podczas lekcji kwestie. Zachęca uczniów do zapobiegania zachowaniom ryzykownym nad wodą, a tym samym do zapobiegania niepełnosprawności będącej ich konsekwencją. Podkreśla, że:

Miejsce niebezpieczne dla oddania skoku do wody są wszędzie tam, gdzie istnieje możliwość skakania do wody

Skoki z tych miejsc mogą skończyć się niepełnosprawnością

18. Nauczyciel pyta uczniów, czy wiedzą, gdzie można znaleźć wykaz miejsc niebezpiecznych dla oddania skoku do wody lub zgłosić istnienie takiego miejsca. Podaje stronę internetową www.plytkawyobraznia.pl. Zachęca uczniów, by do czasu kolejnych zajęć zapoznali się z zamieszczoną na niej „Mapą czarnych punktów” i spróbowali ją uzupełnić o miejsca im znane, a nie wymienione w serwisie internetowym.

19. Podsumowując tę część zajęć nauczyciel powinien podkreślić, że osoba, która na skutek soku do wody lub wypadku na drodze doznała uszkodzenia rdzenia kręgowego może w pełni uczestniczyć

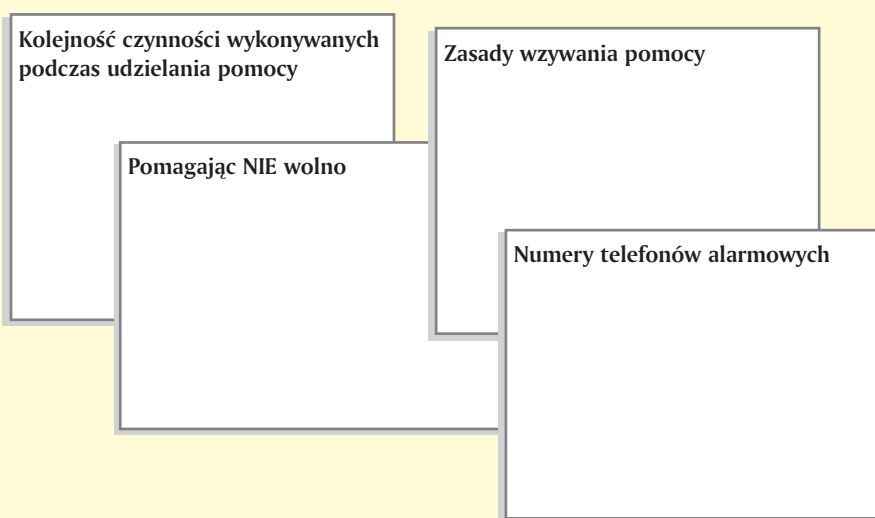
w życiu społecznym. Warunkiem potrzebnym do odnalezienia miejsca w nowej dla niej rzeczywistości jest nabycie umiejętności niezbędnych do prowadzenia normalnego życia. Ważne jest, by budowaniu samodzielności i poczucia własnej wartości towarzyszyło wsparcie ze strony rodziny, przyjaciół oraz szkoły.

20. Zamykając zajęcia nauczyciel rozdaje „materiały dla ucznia” i pyta o emocje związane z tematem lekcji. Raz jeszcze zwraca uwagę na konieczność przewidywania skutków skoku do wody oraz motywuje uczniów do promowania bezpiecznego spędzania czasu nad wodą.

Do przeprowadzenia zajęć potrzebne są: materiał filmowy oraz sprzęt niezbędny do jego zaprezentowania (zarówno scenariusz, jak i materiał filmowy dostępne są na stronie www.plytkawyobraznia.pl), arkusze papieru ze schematami (miejsca niebezpieczne dla oddania skoku do wody, charakterystyka miejsca niebezpiecznego), plakaty (z zaszyfrowanym tematem lekcji, z hasłem: sposoby na powrót do aktywnego życia ofiar skoku do wody oraz kampanii „Płytką wyobraźnia to kalectwo”), kartoniki z tekstem reklamy radiowej i różnego rodzaju hasłami, powielone „materiały dla ucznia”, karty pracy dla wszystkich uczniów:

czuję	najbardziej liczę na pomoc i wsparcie ze strony
-------	---

i dla poszczególnych grup:

Środki dydaktyczne

oraz koperta z hasłami dla każdej z grup:

Pogotowie Ratunkowe 999

wyciąganie z wody za ręce

Straż Pożarna 998

wyciąganie z wody za nogi

Policja 997

opisz stan ofiary wypadku

ułożenie na plecach w wodzie

unieruchomienie głowy

podaj adres miejscowości,
w której się znajdujesz

sprawdzenie objawów życia
(jakikolwiek ruch ciała, oddech)

gdy są objawy życia: asekurowanie
w wodzie i czekanie na pomoc

przedstaw się

gdy brak objawów życia: wyjęcie na
brzeg i rozpoczęcie reanimacji

podaj numer telefonu,
z którego dzwonisz

WOPR 0601 100 100

podaj przybliżony opis miejsca
zdarzenia

ogólnopolski numer alarmowy 112

branie ofiary na ręce

System oceniania postępów ucznia w przyswajaniu sobie treści zajęć jest bardzo trudny. Zadaniem nauczyciela jest bowiem ocena nie tylko wiedzy czy umiejętności, ale przede wszystkim postawy ucznia wobec sytuacji stanowiących nad wodą zagrożenie dla życia lub zdrowia. W celu pomiaru osiągnięć uczniów warto posłużyć się poniższymi zadaniami:

- Wiesz, że istnieje wiele miejsc niebezpiecznych dla oddania skoku do wody. Część z nich zawiera „Mapa czarnych punktów” na: www.plytkawyobraznia.pl. Wiesz też, że istnieje plakat ostrzegający przed skokami do wody i znak ich zakazujący. Jak wykorzystując znane oznaczenia zachęciłbyś uczniów w twojej szkole do uzupełnienia tej listy o inne takie miejsca?
- Zaproponuj reklamę radiową uświadamiającą młodym ludziom konsekwencje nieprzemyślanych skoków do wody.
- Przygotuj prezentację podkreślającą istnienie związku między skokiem do wody a niepełnosprawnością.
- Wykorzystując w pytaniach i odpowiedziach wiedzę zdobytą podczas lekcji, ułóż krzyżówkę z hasłem „Płytk wyobraźnia to kalectwo”.
- Co twoim zdaniem powinno się robić, by nie miała miejsca izolacja społeczna osób niepełnosprawnych?
- Zaprojektuj logo do telefonu komórkowego promujące kampanię „Płytk wyobraźnia to kalectwo”.

Zestaw zadań dla uczniów oraz sposoby umożliwiające ewaluację osiągniętych przez nich podczas zajęć wyników

Warunkiem utrwalenia i doskonalenia umiejętności oraz nawyków opisanych w zestawie wyników przewidzianych dla uczniów jest systematyczne włączanie zagadnień związanych z tematem przy każdej możliwej okazji i w ramach różnych przedmiotów.

Warunki utrwalania i doskonalenia wyników

1. Podstawowe terminy związane z tematem:

uszkodzenie rdzenia kręgowego jest uszkodzeniem trwałym i nieodwracalnym, które powoduje zatrzymanie dopływu informacji od miejsca uszkodzenia do kończyn górnych, kończyn dolnych i innych części ciała. W zależności od stopnia wyróżnia się całkowite lub częściowe uszkodzenie rdzenia kręgowego. W pierwszym przypadku ma miejsce zniesienie wszystkich rodzajów czucia (ból, dotyk, temperatura, położenie w przestrzeni) i następuje porażenie wszystkich grup mięśniowych unerwianych przez uszkodzony segment rdzenia oraz przez segmenty rdzeniowe znajdujące się poniżej miejsca uszkodzenia. W drugim zaś wyróżnia się:

- niedowłady ruchowe nieznacznej stopnia z zachowaniem wszystkich rodzajów czucia,

Materiały pomocnicze dla nauczycieli

- uszkodzenie połowy rdzenia kręgowego,
- ciężkie niedowłady lub porażenia kończyn wraz z osłabieniem czucia powierzchniowego (ból, temperatury i dotyku), przy zachowanym czuciu głębokim,
- przypadki całkowitych porażeni ruchowych ze zniesieniem czucia powierzchniowego; zachowane jest tylko czucie głębokie (ruchu, ułożenia i wibracji).

Więcej w: Poradnik dla Para- i Tetraplegików autorstwa Stanisława Sosnowskiego, Heliadora Kasprzaka i Wojciecha Hagnera (2002) Valetudinaria – Supplement, Bydgoszcz lub na stronie internetowej www.niepełnosprawni.pl.

Bezpośrednio po urazie istotny jest czas i poprawne wykonanie podstawowych czynności związanych z udzieleniem pomocy.

Nie każdy uraz kręgosłupa jest równoznaczny z uszkodzeniem rdzenia kręgowego.

Zintegrowany System Bezpieczeństwa obejmuje telefony alarmowe, pod które można zgłaszać wypadki nad wodą i w górach. Połączenia z poniższymi numerami są bezpłatne:

0 601 100 100 numer ratunkowy nad wodą

0 601 100 300 numer ratunkowy w górach

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (WOPR) – idea stworzenia służb ratownictwa wodnego sięga 1959 roku. Wówczas utonęły 1133 osoby (25% to wypadki utonięcia nieletnich). W roku 1965 wytyczone zostały cele i zakres działania WOPR oraz wybrano w 12 osobowym składzie władze centralne, które opracowały statut stowarzyszenia. Na podstawie decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 października 1967 r. WOPR uzyskało osobowość prawną. Misją WOPR jest zmniejszenie liczby osób tonących, a celem strategicznym – organizowanie pomocy oraz ratowanie życia lub zdrowia osób na wodach. WOPR realizuje się zasadniczo na trzech obszarach tj. Prewencja, Pływanie, Pomoc (3 P). Struktury organizacyjne WOPR tworzone są zgodnie z podziałem administracyjnym kraju w miejscach występowania kąpielisk i pływalni. Do WOPR zgłaszają się szerokie rzesze młodzieży, z której najsprawniejsi, najbardziej odpowiedzialni i zaangażowani zostają ratownikami wodnymi. Pozostali, doskonaląc swoje umiejętności pływackie, mają szansę uprawiania sportu i rekreacji ruchowej.

Płytką wyobraźnia to kalectwo – kampania społeczna Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji przekształcona w 2001 roku z akcji „Nieświadomość” prowadzonej od 1994 roku przez „Integrację”. Celem kampanii jest ostrzeżenie młodych ludzi przed brawurą oraz tragicznymi i często nieodwracalnymi skutkami nieprzemyślanych skoków do wody. Pod hasłem „Płytką wyobraźnia to kalectwo” przeprowadzonych było 6 edycji (2001, 2002, 2003, 2004, 2005 i 2006). Odbiorcami kampanii są ludzie młodzi, zdrowi, pełni optymizmu i chęci życia, którzy dzięki

uświadomieniu sobie konsekwencji chwili nierozwagi mogą uniknąć, będącej jej następstwem, niepełnosprawności. Do nich kierowane są m.in. przygotowane wspólnie z agencją Upstairs Young&Rubicam plakaty i spot telewizyjny, z Grupą Filmową Rekontrplan filmy, oraz z agencją Leo Burnett reklama radiowa:

Wyobraź sobie, że jesteś nad brzegiem rzeki. Słońce, trawa, upalne lato. Wyobraź sobie, że stoisz na końcu pomostu. Wyobraź sobie chłodną wodę. Wybijasz się i skaczesz. Wyobraź sobie, że walisz głową w dno i łamiesz kręgosłup. Wyobraź sobie, że resztę życia spędzasz na wózku. Potrafisz to sobie wyobrazić?

Wszystkie materiały dostępne są na: www.plytkawyobraznia.pl

Fundusz „Pierwszy Krok” powstał w 2003 roku z inicjatywy Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji oraz Fundacji Sue Ryder. Został stworzony w celu pomocy w powrocie do aktywnego życia młodym osobom z województwa małopolskiego, które na skutek skoku do wody lub wypadku drogowego doznały uszkodzenia kręgosłupa i poruszają się na wózku inwalidzkim. Pomoc ma rozbudzić w ofiarach skoku do wody przekonanie, że chociaż to co się stało jest tragedią, nie oznacza końca w dążeniu do realizacji planów i marzeń. Ze złamanym nieodwracalnie kręgosłupem można równie godnie i w pełni uczestniczyć w życiu społecznym.

Karta kredytowa „Integracja” wspierająca Fundusz „Pierwszy Krok” wydana została z okazji 10-lecia magazynu dla niepełnosprawnych „Integracja”, od którego rozpoczęła się działalność Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji. 50% przychodów z tytułu otrzymywanych prowizji za dokonanie każdej transakcji bezgotówkowej tą kartą bank BISE przekazuje na konto Funduszu „Pierwszy Krok”. Karta kredytowa „Integracja” ma zasięg międzynarodowy. Można nią dokonywać operacji bezgotówkowych, w tym zakupów towarów i usług w punktach handlowo-usługowych oraz wypłat gotówki w bankomatach i kasach banków akceptujących karty ze znakiem MasterCard. Do wydania karty nie jest konieczne posiadanie rachunku w Banku BISE.

czarny punkt („black spot”) – miejsce szczególnej koncentracji wypadków nad wodą lub na drodze. W celu podniesienia poziomu świadomości społecznej na temat zagrożeń bezpieczeństwa na drodze lub nad wodą, a tym samym dla zmniejszenia ilości osób rannych i zabitych na tym obszarze, wprowadza się specjalne oznakowanie.

więcej na temat czarnych punktów:

nad wodą można znaleźć na stronie:

www.plytkawyobraznia.pl

na drodze można znaleźć na stronie:

www.gddkia.gov.pl

2. Literatura

Kurek K. (2005), *Na plaży i na basenie*. Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Warszawa.

Materiały dla ucznia

flagi informacyjne nad wodą

biała – kąpiel dozwolona

czerwona – zakaz kąpieli

flaga WOPR

znaki nad wodą

znaki zakazu

kąpiel zabroniona

skakanie do wody zabronione

znak informacyjny

plaża strzeżona

znaki ostrzegawcze

niebezpieczna głębokość wody

nagły uskok

pale

skały wodne

Pamiętaj!

Płytką wyobraźnia to kalectwo
Każdy twój skok do wody może być niebezpieczny
Nie jesteś człowiekiem niezniszczalnym
Nie przeceniaj swoich możliwości
Bądź odporny na podpuszczanie kolegów
Nie skacz do nieznannej wody
Skok do płytkiej wody może skończyć się dla ciebie trwałym
uszkodzeniem rdzenia kręgowego
Nawet minimalne uderzenie lub kontakt z lustrem wody
może być dla ciebie niebezpieczne
W ułamku sekundy możesz stać się osobą niepełnosprawną
To może spotkać każdego, nawet jeśli dobrze pływa i świetnie skacze
Najbardziej boli to, że razem ze sprawnością traci się przyjaciół
Nie odwracaj się od kolegi tylko dlatego, że zaczął jeździć na wózku

Miejsca niebezpieczne

Są wszędzie tam, gdzie istnieje możliwość skakania do wody
Każde miejsce może okazać się „czarnym punktem”
Skoki z tych miejsc często kończą się nieszczęśliwym wypadkiem
Mosty, wały, nadbrzeża czy urwiska nie są skoczniami

Przed skokiem

Zwracaj uwagę na znaki i flagi nad wodą
Zawsze sprawdzaj dno i głębokość zbiornika wodnego,
do którego zamierzasz oddać skok
Uważaj, by nie skoczyć na coś lub na kogoś

Unikaj

sytuacji, które zmuszą cię do spędzenia życia na wózku inwalidzkim
pośpiechu i gwałtownych ruchów, gdy udzielasz pomocy ofiarom
skoku do wody

Przeciwdziałaj

sytuacjom, które mogą stać się przyczyną niepełnosprawności

Pamiętaj

Udzielanie pomocy ofiarom wypadku jest naszym prawnym
i moralnym obowiązkiem
Podczas udzielania pomocy nie wykonuj gwałtownych ruchów
Zadbaj o unieruchomienie kręgosłupa tak, by osoba poszkodowana
była stabilna
Do zrobienia prowizorycznego kołnierza na szyję można wykorzystać
podręczny sprzęt: plecak, bluzę, ręcznik, deskę czy gałęzie

Gdy wzywasz pomoc przestrzegaj kilku zasad
przedstaw się i podaj numer telefonu, z którego dzwonisz
podaj adres miejscowości, w której się znajdujesz,
a także przybliżony opis miejsca zdarzenia
opisz stan ofiary wypadku

Zapamiętaj!

numery telefonów alarmowych
ogólnopolski numer alarmowy 112
Pogotowie Ratunkowe 999
WOPR 0601 100 100
Straż Pożarna 998
Policja 997

kolejność podstawowych czynności podczas udzielania pomocy ofiarom skoku do wody
ułożenie na plecach w wodzie
unieruchomienie głowy
sprawdzenie objawów życia (jakikolwiek ruch ciała, oddech)
gdy są objawy życia:
asekurowanie w wodzie i czekanie na pomoc
gdy brak objawów życia:
wyjęcie na brzeg i rozpoczęcie reanimacji

Nie pozwól, by pogorszył się stan ofiary przez
wyciąganie z wody za ręce
wyciąganie z wody za nogi
branie ofiary na ręce

Dodatkowe informacje:

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (WOPR)
www.wopr.pl

Płytki wyobraźnia to kalectwo
www.plytkawyobraznia.pl

Portal dla osób niepełnosprawnych
www.niepelnosprawni.pl

Jeśli masz pytania, napisz do Centrum Integracja:

00-162 Warszawa, ul. Dzielna 1
tel./faks: 022 831 85 82, 831 01 39
e-mail: warszawa@integracja.org

31-109 Kraków, ul. Piłsudskiego 6 (oficyna)
tel. 012 424 04 30, faks: 012 431 16 31
e-mail: krakow@integracja.org

65-048 Zielona Góra, al. Niepodległości 11
tel. 068 328 64 70, faks: 068 324 13 53
e-mail: zielonagora@integracja.org

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ INTEGRACJI

ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZNEGO – Twój 1% na 100% przyniesie pożytek

00-162 Warszawa, ul. Dzielna 1, tel.: 022 635 13 30, faks: 022 635 11 82

e-mail: integracja@integracja.org; www.integracja.org

III Oddz. BISE SA, 00-184 Warszawa, ul. Dubois 5a

nr konta: 67 1370 1037 0000 1701 4020 9704

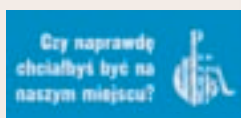
MAŁA INTEGRACJA

Seria stworzona z myślą o najmłodszych. Przybliża tematykę niepełnosprawności w przyjaznej dzieciom formie historyjek obrazkowych, rebusów, labiryntów, krzyżówek itp.

PŁYTKA WYOBRAŻNIA TO KALECTWO

Kampania uświadamiająca związek między skokiem do wody a niepełnosprawnością.

www.plytkawyobraznia.pl

KAMPANIA PARKINGOWA

Kampania uwrażliwia osoby pełnosprawne na problem zajmowania tzw. kopert – miejsc parkingowych zastrzeżonych dla osób niepełnosprawnych.

PLATFORMA INFORMACYJNA

Stworzona dla osób poszukujących informacji na temat niepełnosprawności i porad o prawach osób niepełnosprawnych.

Centra Integracji w Gdyni, Krakowie, Warszawie i Zielonej Górze

Portal informacyjny www.niepelnosprawni.pl

Program telewizyjny w TVP3

Magazyn „Integracja”

PŁYTKA WYOBRAŹNIA TO KALECTWO

KAŻDEGO ROKU

SETKI OSÓB ŁAMIE KRĘGOSŁUP
SKACZĄC DO WODY

ORGANIZATOR KAMPANII

INTEGRACJA

www.integracja.org

WIĘCEJ INFORMACJI O KAMPANII I FUNDUSZU „PIERWSZY KROK”
WWW.PLYTKAWYOBRAZANIA.PL

ISBN 83-89681-09-9
EAN 9788389681096